

نقش و وظایف دستگاه ها و شیوه نامه کشوری برنامه بین دستگاهی آموزش ازدواج

از سال ۱۳۷۲، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، برنامه آموزش هنگام ازدواج را با هدف بهبود تحکیم خانواده و سلامت باروری در مراکز بهداشتی منتخب^۱ دارای آزمایشگاه^۲ در سراسر کشور توسط افراد آموزش دیده به مدت ۲ ساعت ارائه می نمود تا زوجین با مفاهیم کاربردی سلامت باروری آشنا نمایند.

در راستای تاکیدات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در خصوص اهتمام جدی همه دستگاه های اجرایی برای مقابله با آسیب های اجتماعی و با عنایت به بند ۴ سیاست های ابلاغی جمعیت از سوی مقام معظم رهبری (ره) با هدف تحکیم بنیان خانواده و بهبود کیفیت و گسترش خدمات آموزش هنگام و پس از ازدواج این آموزش ها با همکاری مشترک بین دستگاهی به شش ساعت ارتقاء یافته است. همچنین تداوم این خدمات پس از ازدواج که مورد تاکید مقام معظم رهبری نیز قرار گرفته است، در دستور کار وزارت متبوع برای کنترل و کاهش طلاق قرار گرفته است.

یکی از فعالیت های کلیدی این آموزش ها؛ برگزاری کارگاه های آموزشی/ توجیهی^۱ به منظور ارتقای آگاهی های مربیان این کلاسها و تحقق اجرای آموزش های شش ساعته در چهار محور کلی بهداشت و سلامت خانواده، اخلاق و احکام خانواده، حقوق خانواده، مشاوره و روان شناسی خانواده می باشد.

در راستای تقویت زیرساخت های قانونی و اجرایی برنامه، تشکیل کمیته استانی آموزش های هنگام ازدواج در کنار کمیته کشوری این آموزش ها پیش بینی شده است. امید است با مساعدت و همکاری آن مقام محترم و همکاران گرامی، شاهد اثربخشی بیشتر این آموزش ها و تامین مهارت های لازم برای برقراری ارتباطات عاطفی، فرهنگی، زناشویی در خانواده ها و ارتقای رضایتمندی زوجین از زندگی مشترک باشیم.

کمیته کشوری آموزش های ازدواج متشکل از :

۱. نماینده / نمایندگان تام الاختیار دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی
۲. نماینده تام الاختیار سازمان امور اجتماعی وزارت کشور
۳. نماینده تام الاختیار معاونت فرهنگی سیاسی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها
۴. نماینده تام الاختیار معاونت مشاوره و امور روانشناختی سازمان بهزیستی
۵. نماینده تام الاختیار معاونت پژوهشی و آموزشی سازمان تبلیغات اسلامی / سازمان جایگزین
۶. نماینده تام الاختیار معاونت پیشگیری های اجتماعی و فرهنگی قوه قضاییه
۷. مدیر کل محترم دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس
۸. رئیس و کارشناسان اداره باروری سالم وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

^۱ برگزاری کارگاه آموزشی مربیان برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی آموزش و مشاوره هنگام ازدواج به اختصار برگزاری کارگاه ذکر می شود

کمیته استانی آموزش های ازدواج متشکل از :

۱. نماینده استانداری / فرمانداری
۲. معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه / دانشکده {رئیس کمیته اجرایی}
۳. نماینده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
۴. نماینده دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی
۵. نماینده اداره کل دادگستری استان
۶. نماینده اداره کل بهزیستی استان
۷. نماینده اداره کل تبلیغات اسلامی / سازمان جایگزین استان
۸. مدیر گروه سلامت خانواده و کارشناسان باروری سالم دانشگاه/ دانشکده {دبیر کمیته اجرایی}

شرح وظایف اعضای کمیته کشوری آموزش های ازدواج به تفکیک دستگاه :

دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی:

۱. سیاستگذاری و نظارت کلان بر حسن اجرای برنامه
۲. دریافت گزارش های سالانه و بازنگری در سیاست ها و مداخلات لازم جهت ارتقای برنامه
۳. نظارت بر تهیه و تدوین بسته آموزشی و تأیید و تصویب نهایی بسته آموزشی
۴. وظایف مندرج در برنامه همکاری مشترک بین دستگاهی
۵. حضور نماینده/ نمایندگان دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسات کمیته کشوری و استانی برنامه

معاونت بهداشت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی:

- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، به عنوان دستگاه اصلی مجری برنامه متعهد می شود، اقدامات زیر را انجام دهد:
۱. مدیریت برنامه آموزش هنگام ازدواج در دانشگاه / دانشکده ها
 ۲. اجرا و نظارت مستمر بر برنامه بین دستگاهی آموزش هنگام ازدواج و هماهنگی بین دستگاهی با سازمان بهزیستی، قوه قضاییه، سازمان تبلیغات اسلامی / سازمان جایگزین و نهاد نمایندگی دفتر مقام معظم رهبری
 ۳. تشکیل کمیته کشوری بین دستگاهی آموزش هنگام ازدواج با حضور نمایندگان فوق الذکر و تشکیل کمیته متناظر در استان ها به دبیری معاونت بهداشت دانشگاه ها / دانشکده ها
 ۴. تخصیص، مدیریت و سامان دهی مربیان حوزه های اخلاق و احکام خانواده، حقوق خانواده، مشاوره و روان شناسی خانواده با همکاری نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری دانشگاه های علوم پزشکی کشور؛
 ۵. برنامه ریزی در به روز رسانی بسته های آموزشی ویژه مربیان و زوجین و بازآموزی مربیان با هماهنگی دستگاه های همکار
 ۶. همکاری در تامین مدرس و مواد کمک آموزشی کارگاه (یک ماه قبل تا زمان برگزاری کارگاه)
 ۷. بررسی و تحلیل گزارشات واصله طبق برنامه زمانبندی شده و انجام مداخلات لازم در صورت نیاز
 ۸. تدوین چک لیست، شاخص ها و انتخاب پایشگران برنامه با هماهنگی دستگاه های همکار

۹. ارزیابی و ارزشیابی فنی برنامه و ارزشیابی محتوی ها با هماهنگی دستگاه های همکار
۱۰. اصلاح فرآیندها و سازوکارهای اجرایی برنامه مطابق با مصوبات کمیته کشوری برنامه
۱۱. ارائه گزارش مکتوب سالانه به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت کشور
۱۲. پیگیری و هماهنگی های لازم جهت تامین بودجه مورد نیاز
۱۳. بررسی هزینه کرد آن مطابق با دستورالعمل ها و شرح هزینه تعیین شده

سازمان امور اجتماعی وزارت کشور :

۱. تأمین حداقل یک سوم از اعتبارات مورد نیاز اجرای برنامه
۲. ایجاد هماهنگی بین بخشی در سطح کشوری / استانی
۳. فراهم نمودن فضای فیزیکی در مناطق دچار مشکل بر اساس مکاتبات انجام شده (بر اساس وظایف مندرج در برنامه همکاری مشترک)

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها:

۱. تأمین مربیان سه حوزه اخلاق و احکام خانواده، حقوق خانواده، مشاوره و روانشناسی خانواده با همکاری کمیته استانی
۲. تأیید صلاحیت مربیان با همکاری دستگاه های ذی ربط
۳. هماهنگی با حراست دانشگاه، تایید نهایی و جانمایی مربیان در مراکز جامع خدمات سلامت شهری با همکاری معاونت بهداشت دانشگاه / دانشکده
۴. همکاری با دستگاه ها و کمیته علمی برنامه و تدوین و تایید بسته آموزشی آموزش های هنگام ازدواج برای مربیان و زوجین؛ در محور های اخلاق و احکام خانواده، حقوق خانواده و مشاوره و روان شناسی ،

سازمان بهزیستی کشور:

۱. همکاری در اجرا و نظارت برنامه با وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در حیطه وظایف محوله
۲. معرفی نماینده تام الاختیار در سطح دانشگاه / دانشکده جهت عضویت در کمیته استانی
۳. معرفی نماینده تام الاختیار در سطح دانشگاه / دانشکده جهت انجام همکاری در فرآیند مصاحبه و انتخاب مربیان معرفی شده
۴. همکاری در تهیه و تدوین محتوای روانشناختی آموزش های هنگام ازدواج
۵. همکاری در تامین مدرس و مواد کمک آموزشی کارگاه (یک ماه قبل تا زمان برگزاری کارگاه)
۶. بررسی و تحلیل گزارشات واصله طبق برنامه زمانبندی شده و انجام مداخلات لازم در صورت نیاز
۷. همکاری در بازدیدهای میدانی
۸. همکاری در برگزاری کارگاه های توجیهی آموزشی هنگام ازدواج
۹. همکاری در آموزش / بازآموزی سالانه مربیان روانشناختی
۱۰. بررسی و تحلیل گزارشات واصله طبق برنامه زمانبندی شده و انجام مداخلات لازم در صورت نیاز

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه:

۱. همکاری در اجرا و نظارت برنامه با وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در حیطه وظایف محوله
۲. معرفی نماینده تام الاختیار در سطح دانشگاه/ دانشکده جهت عضویت در کمیته استانی
۳. معرفی نماینده تام الاختیار در سطح دانشگاه/ دانشکده جهت انجام همکاری در فرآیند مصاحبه و انتخاب مربیان معرفی شده
۴. همکاری در تهیه و تدوین محتوای حقوقی آموزش های هنگام ازدواج
۵. همکاری در تامین مدرس و مواد کمک آموزشی کارگاه (یک ماه قبل تا زمان برگزاری کارگاه)
۶. بررسی و تحلیل گزارشات واصله طبق برنامه زمانبندی شده و انجام مداخلات لازم در صورت نیاز
۷. همکاری در بازدیدهای میدانی
۸. همکاری در برگزاری کارگاه های توجیهی آموزشی هنگام ازدواج
۹. همکاری در آموزش / بازآموزی سالانه مربیان حقوقی
۱۰. بررسی و تحلیل گزارش های واصله طبق برنامه زمانبندی شده و انجام مداخلات لازم در صورت نیاز
۱۱. هماهنگی و پیگیری نظارت بر دفاتر رسمی اسناد رسمی ازدواج جهت اطلاع رسانی مدت برگزاری کلاس ها به زوجین و تحویل عقدنامه پس از ارائه گواهی مأمور به تایید حضور زوجین در هر ۴ کلاس آموزشی

سازمان تبلیغات اسلامی کشور / سازمان جایگزین:

(با عنایت به اعلام انصراف از همکاری این سازمان بر اساس نامه شماره ۱۹۸/۷۱۳ مورخ ۹۸/۲/۲ معاونت پژوهشی و آموزشی سازمان تبلیغات اسلامی / سازمان جایگزین، نیاز به مذاکره جهت ادامه همکاری و یا جایگزینی با سازمان دیگر دارد. در هر صورت شرح وظایف سازمان همکار مطابق با سازمان بهزیستی خواهد بود.)

شرح وظایف اعضای کمیته استانی آموزش های ازدواج به تفکیک دستگاه :

معاونت بهداشت دانشگاه / دانشکده برنامه آموزش ازدواج :

- معاونت بهداشت دانشگاه/ دانشکده، به عنوان دستگاه اصلی مجری برنامه متعهد می شود، اقدامات زیر را انجام دهد:
۱. مدیریت برنامه آموزش هنگام ازدواج در دانشگاه / دانشکده ها
 ۲. اعلام اطلاعات مراکز آموزش هنگام ازدواج به تفکیک آدرس مرکز، روزهای برگزاری کلاس های آموزشی به همکاران سایر سازمانها و نهاد و ارسال رونوشت مکاتبات به کمیته کشوری برنامه
 ۳. اجرا و نظارت مستمر بر برنامه بین دستگاهی آموزش هنگام ازدواج و هماهنگی بین دستگاهی با سازمان بهزیستی، قوه قضاییه و سایر دستگاه ها
 ۴. تشکیل کمیته استانی بین دستگاهی آموزش هنگام ازدواج با حضور نمایندگان فوق الذکر
 ۵. مدیریت و سامان دهی مربیان حوزه های اخلاق و احکام خانواده، حقوق خانواده، مشاوره و روان شناسی خانواده با همکاری نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی؛
 ۶. هماهنگی با کمیته اجرایی کشوری برای تایید نهایی سین برنامه، اساتید ارائه دهنده، محتوای آموزشی کارگاه آموزشی مربیان در چهار گروه آموزشی بهداشت و سلامت، اخلاق و احکام، حقوق و روانشناسی با هماهنگی با کمیته اجرایی کشوری (۱۵ روز قبل از برگزاری کارگاه آموزشی مربیان)

۷. هماهنگی با اساتید ارائه دهنده محتوای آموزشی کارگاه آموزشی مربیان در چهار گروه آموزشی بهداشت و سلامت، اخلاق و احکام، حقوق و روانشناسی (۱۰ روز قبل از برگزاری کارگاه آموزشی مربیان)
۸. برگزاری کارگاه آموزشی مربیان با همکاری سایر سازمان ها "شامل مکان برنامه اعم از کارگاه عمومی، کارگاه های تخصصی، پذیرایی نهار و میان وعده ها، امکانات صوتی تصویری و ضبط برنامه ها، هماهنگی های تبلیغاتی و رسانه ای، کنترل نظم و حضور و غیاب فراگیران"
۹. همکاری با نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری دانشگاه /دانشکده در جا نمایی مربیان در مراکز جامع خدمات سلامت دانشگاه / دانشکده ها
۱۰. ارسال لوح های فشرده ضبط برنامه ها و لیست های حضور و غیاب مربیان شرکت کرده در کارگاه ، اسامی شرکت کنندگان به تفکیک حوزه فعالیت به کمیته اجرایی کشوری (حداکثر یک هفته بعد از برگزاری کارگاه آموزشی مربیان توسط همکاران معاونت بهداشت)
۱۱. معرفی مربیان جانمایی شده در مراکز خدمات جامع سلامت جهت عقد قرار داد طبق دستورالعمل مربوطه که بزودی نهایی و ارسال میگردد.(حداکثر ۱۵ روز بعد از برگزاری کارگاه آموزشی)
۱۲. هماهنگی در تامین و توزیع بسته های آموزشی ویژه مربیان و زوجین
۱۳. برنامه ریزی برای بازآموزی مربیان با هماهنگی دستگاه های همکار
۱۴. جایگزینی مربیانی که به هر دلیلی از ادامه همکاری منصرف شدند و یا تامین نیرو در مراکزی که با کمبود نیرو مواجه هستند از طریق هماهنگی با دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و دستگاه های همکار (بدیهی است در این موارد نیز انجام مصاحبه و احراز صلاحیت مربیان جدید، برگزاری جلسه توجیهی و ارسال لوح فشرده کارگاه آموزشی مربوطه الزامی است).
۱۵. سازمان دهی و مدیریت برای پایش گروهی برنامه توسط نمایندگان استانی
۱۶. اصلاح فرآیندها و سازوکارهای اجرایی برنامه مطابق با مصوبات کمیته کشوری برنامه
۱۷. ارائه گزارش مکتوب هر ۶ ماه به کمیته کشوری برنامه
۱۸. ارسال گواهی تدریس ساعات کار آموزشی مربیان به تفکیک موضوع تدریس، هر سه ماه از طریق قرارداد با اشخاص، مربیان اخلاق، احکام و روابط متقابل (روانشناسی) ازدواج، معرفی شده از سوی نهاد نمایندگی رهبری دانشگاه/دانشکده (با همکاری دستگاههای همکار دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی در این برنامه: بهزیستی، دادگستری و رونوشت به دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس و هر یک از سازمان های تبلیغات اسلامی / سازمان جایگزین، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه و بهزیستی کشور) ^۲
- تبصره: ساعات کار مربیانی که بیش از یک درس(حداکثر دو درس) را آموزش می دهند بایستی به طور تفکیک شده نسبت به گروه آموزشی مختص هر دستگاه ابلاغ شود.
۱۹. نظارت بر حسن اجرای کلیه مراحل برنامه
۲۰. ارسال گزارش مطابق فرم های کمیته اجرایی کشوری

دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی:

۱. نظارت کلان بر حسن اجرای برنامه
۲. دریافت گزارش های هر شش ماه و همکاری در برنامه ریزی و مداخلات لازم جهت ارتقای برنامه

— ^۲ طبق مصوبه کمیته علمی، تاکید بر این است که از مدرسین تک مبحثی استفاده شود جز در موارد ضرورت

— در صورت مراجعه مربی به مراکز بر اساس برنامه آموزشی و عدم اطلاع قبلی مرکز حداقل ۲۴ ساعت قبل مبنی بر عدم برگزاری جلسه آموزشی، پرداخت حق الزحمه به مربی صورت پذیرد

سازمان امور اجتماعی وزارت کشور :

۱. تأمین یک سوم از اعتبارات مورد نیاز اجرای برنامه
۲. همکاری در ایجاد هماهنگی بین بخشی در سطح استانی
۳. همکاری در ایجاد هماهنگی برای فراهم نمودن فضای فیزیکی در مناطق دچار مشکل بر اساس مکاتبات انجام شده

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها:

- ۱- تأمین مربیان سه حوزه اخلاق و احکام خانواده، حقوق خانواده، مشاوره و روان‌شناسی خانواده با همکاری دستگاه های همکار و دیگر سازمان ها
- ۲- تعیین مکان، زمان مصاحبه با مربیان معرفی شده و نیز تعیین تسهیلات مورد انتظار
- ۳- فراخوان مربیان معرفی شده برای انجام مصاحبه و جمع آوری مدارک شناسایی و علمی و تحصیلی آنها (نهایتاً یک ماه قبل از برگزاری کارگاه آموزشی مربیان)
- ۴- برگزاری جلسه مصاحبه و انتخاب مربیان برتر واجد صلاحیت با همکاری نمایندگان دستگاه های ذینفع
- ۵- استخراج نتایج مصاحبه توسط تیم مصاحبه کننده (نهایتاً سه هفته قبل از برگزاری کارگاه آموزشی مربیان)
- ۶- معرفی مربیان واجد صلاحیت به حراست دانشگاه علوم پزشکی و اخذ تاییدیه
- ۷- تهیه گواهینامه شرکت در کارگاه آموزشی توجیهی و تاییدیه صلاحیت جهت تدریس موضوع خاص در کلاس آموزش هنگام ازدواج با مهر برجسته
- ۸- ارسال لیست جانمایی مربیان به معاونت بهداشتی دانشگاه/ دانشکده

شرح وظیفه سایر حوزه ها^۳:

۱. همکاری در اجرا و نظارت برنامه با معاونت بهداشت دانشگاه / دانشکده در حیطه وظایف محوله
۲. معرفی مربیان واجد شرایط به تعداد دو برابر مراکز آموزش به نهاد مقام معظم رهبری دانشگاه
۳. شامل اطلاعات مربی: نام و نام خانوادگی، شماره تلفن همراه، سطح و رشته های تحصیلی و نام شهرستان و نام مرکز آموزشی مربوطه برای به کارگیری مربیان
۴. معرفی نماینده تام الاختیار در سطح دانشگاه/ دانشکده جهت انجام همکاری در فرآیند مصاحبه و انتخاب مربیان معرفی شده
۵. همکاری در بازدیدهای میدانی
۶. همکاری در برگزاری کارگاه های توجیهی آموزشی هنگام ازدواج
۷. همکاری در آموزش / بازآموزی سالانه مربیان
۸. بررسی و تحلیل گزارشات واصله طبق برنامه زمانبندی شده و انجام مداخلات لازم در صورت نیاز در برنامه مرتبط

^۳ ادارات کل بهزیستی، دادگستری و سایر دستگاه ها در صورت همکاری مثل وزارت ورزش و جوانان، حوزه های علمیه، سازمان صدا و سیما و بنیاد ملی خانواده به عنوان نماینده سازمان های مردم نهاد
.....